

Αίνιγμα που ζητά λύση αποτελεί το νέο εύρημα στην καρδιά της αρχαίας Μεσσήνης. Ένα κολοσσιαίο κυκλικό κτίριο με εντυπωσιακά ψηφιδωτά, που έφερε στο φως μόλις πριν από λίγους μήνες η σκαπάνη τού επί 23 χρόνια ανασκαφέα της καλύτερα σωζόμενης ελληνιστικής πόλης στην Ελλάδα Πέτρου Θέμελη, αναζητά την ταυτότητά του. Και πιθανόν να συνδέεται με τη θεά του έρωτα, την Αφροδίτη.

«Πρόκειται για έναν μονόπτερο (σ.σ.: ναός που αποτελείται μόνο από κίονες, χωρίς σηκό) τεραστίων διαστάσεων, καθώς έχει διάμετρο 10 μ.», εξηγεί στα ο ομότιμος καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας Πέτρος Θέμελης, για το ελληνιστικής εποχής κτίριο που εντοπίστηκε μόλις λίγα μέτρα μακριά από το ιερό της πρωτοβυζαντινής βασιλικής στην πόλη που χτίστηκε από τον Επαμεινώνδα, το 369 π.Χ. Γύρω από το θολωτό κτίριο με τους δωρικούς κίονες, στα ρωμαϊκά χρόνια προστέθηκε και ένας δεύτερος ομόκεντρος κύκλος, χωρίς κίονες. Το διπλό αυτό κυκλικό κτίριο πλαισιωνόταν από μεγάλη αίθουσα με ψηφιδωτά, διαμορφώνοντας έτσι ένα ορθογώνιο οικοδόμημα διαστάσεων 50X60 μ.

«Γνωρίζουμε από τον Πausανία πως στην αγορά της Μεσσήνης λατρευόταν η Αφροδίτη. Δεν ξέρουμε τίποτα όμως για τον ναό της. Αν σκεφτούμε όμως ότι η περίφημη Κνιδία Αφροδίτη του Πραξιτέλη βρισκόταν σε έναν αντίστοιχο μονόπτερο ναό, μας επιτρέπει να υποθέσουμε πως μπορεί το κτίριο να συνδέεται με την Αφροδίτη. Ωστόσο, δεν μπορούμε να αποκλείσουμε και την εκδοχή ότι μπορεί να λειτουργούσε ως χώρος για τελετουργίες, καθώς βρίσκεται κοντά στον ναό της Ίσιδας και του Σεράπιδος, αν και δεν πιστεύουμε πως το ιερό απλωνόταν σε τόσο μεγάλη έκταση», λέει ο καθηγητής Πέτρος Θέμελης. Το κυκλικό οικοδόμημα που καταστράφηκε από τον σεισμό του 375 μ.Χ., όπως δείχνουν και οι πεσμένοι κίονες, εικάζεται πως είχε μια ελαφρά σκεπή, πιθανόν ξύλινη με κεραμίδια, καθώς δεν έχουν βρεθεί επιστύλια και αρχιτεκτονικά μέλη που να μαρτυρούν βαριά

κατασκευή.

Το αίνιγμα της ταυτότητας του μονόπτερου κτίσματος δεν είναι το μοναδικό. Υπάρχει και το εντυπωσιακό ψηφιδωτό που κάλυπτε το δάπεδο της αίθουσας, έξω από το κυκλικό οικοδόμημα. Απεικονίζει έναν άνδρα, σε φυσικό μέγεθος, που φορά εξωμίδα (κοντό ρούχο), κρατά ραβδί και κινείται με δύναμη προς τα αριστερά, ενώ δίπλα του αναφέρεται το όνομα Αττικός.

«Δεν είναι βέβαιο ότι έχει σχέση με το ιστορικό πρόσωπο, δεδομένου πως δεν απεικονίζονται συχνά ιστορικά πρόσωπα σε ψηφιδωτά.

Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε αυτή την υπόθεση ωστόσο. Ίσως να πρόκειται για κάποιον ήρωα ή γενάρχη, όπως μαρτυρά και η ενδυμασία του, με καταγωγή από τον Αττική που συνδέθηκε με τη Μεσσήνη, όπως για παράδειγμα ο αττικός ήρωας Καύκων, που φέρεται να καθιέρωσε τη μυστηριακή λατρεία της Δήμητρας στην περιοχή».

Εκπλήξεις κρύβονταν και στο δυτικό άκρο της εντυπωσιακής- μήκους 186 μ. - βόρειας στοάς της αγοράς στη Μεσσήνη. Πέντε βάθρα αγαλμάτων ήταν η πρώτη σοδειά, ενώ αναμένονται περισσότερα στη 2 μ. βάθους επίχωση. Την παράσταση κλέβουν ωστόσο το βάθρο του ταμία και αντιστράτηγου Σέστου Σωτίδιου Στράβωνος του Λιβουσκιδανού, που φαίνεται πως ήταν σημαντική προσωπικότητα και είχε σχέσεις με τη Μικρά Ασία. Και ένα ανάγλυφο-πολεμικό ανάθημα με κράνη για κάποια άγνωστη νίκη. «Τα βάθρα αυτά αποδεικνύουν πως η στοά ήταν ένας χώρος ζωντανός.

Μια στοά αναψυχής και έκθεσης αγαλμάτων, ανοιχτή στο άκρο της δε, για να προσφέρει θέα το κέντρο της πόλης και το θέατρο», εξηγεί ο ανασκαφέας Πέτρος Θέμελης.

Πηγή: Τα Νέα